

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy-széna-utca sarkán
Papp F. utorkénti fölt, I. em.
hol a szerkesztő a tköznapokon déleltől
9-11 óra között;
Bolya, Ester-utca 325. sz. a.
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előzetesi pénzek és hirdetések
hírméntesen de küldendő.
Kéziratok vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 0 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármend-sor helye 5 kr (1-10
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérletdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizet.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszafalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuasói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szom-
ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube
I. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

9-ik szám.

Brassó, Szombat, január 21-én.

IV. évfolyam 1888.

A szászok.

Az állami költségvetési vita alkalmával Meltzl Oszkár képviselő felvetette az országgyűlésen a szász kérdést. Nem volt ugyan helyén a költségvetés tárgyalása alkalmával felvetni nemzetiségi kérdést és épen ma, midőn a légkör még mindig nem tisztult meg teljesen háborus mozzanatoktól; azonban ha megtörtént, legalább nem ártott, mert Meltzl úr elég tapintatosan vetette fel azt, bár ő sem maradt mentelmi egyoldalúságtól, a melynek természetes következménye vádaskodás volt. Ámde azért mégis sokkal több rokonszenvet keltett maga és az egész szász nép iránt a parlamentben ezen egy felszólalásával, mint az összes szász képviselők egész eddigi működésükkel.

Meltzl úr felszólalása — ha nem is felel meg a valóságnak az általa festett kép minden részletében — legalább híd akar lenni, a melyen a szász nép közeledhetik a magyar nemzethez. S ha nem is tarthatta volna magát távol azon nagy hibától, a melybe eddig még minden szász képviselő esett, hogy az egyezkedésnek feltételeket szabott; ha meg is feledkezett arról, hogy az igaz hazafiság nem ismer és nem tűr feltételeket, legalább nem jelent meg abban a rideg elbizakodottságban a nemzet színe előtt, melylyel többi képviselő társai még azokat is elidegenítették a szász néptől, a kik rokonszenvvel viseltettek iránta.

A szász kérdésnek — mint ilyennek — jogos voltát egyenesen tagadjuk. A szász népnek nincs oka, jogos alapja a panaszra a magyar állam és magyar nemzet ellen, a mint hogy maga a nép nem is panaszkodik. Ha van nemzetiség ez országban, a melynek kivételes és kiváltságos helyzete volt, mely több jogot élvezett Magyarországon, mint maga a magyar nép: a szász volt az. Hét századnál tovább lakja e nép e földet s hét század után megmaradt annak, a mi volt, mikor ide jött: német. Pedig tagadhatatlan, hogy ha akarta volna a magyar állam s magyar nemzet, ma nem volna Erdélyben egyetlen szász sem, t. i. német.

Ámde türelmetlen soha sem volt Magyarország. Türelmessége mindig a legkiválóbb volt egész Európában, s épen ez magyarázza meg

azon körülményt, hogy ma, állami létünk ezer éve után még mások is lakják — és pedig egyenlő jogokkal, egyenlő szabadságokkal — e földet, mint magyarok.

Az ősök türelmességét örökölte a mai nemzedék, s ha egyes intézkedések történtek, a melyeket a nemzetiségek türelmetlenségnek bélyegezték, az nem egyéb, mint a parlament és kormány kötelességteljesítése, hogy a magyar államra a magyar államiság bélyegét reányomják. Akármerre tekintsenek a nemzetiségek az ismert világon, Magyarország az, mely ezen kötelességét ma is legkisebb mértékben teljesíti.

A szászok azzal takaróznak, hogy régebben mégis jobb viszony volt közöttük s a magyar állam s magyar nemzet között, miért nem lehet ez ma? Más szóval ez azt jelenti, hogy a magyar kormány, a magyar parlament s a magyar nemzet az oka az újabb mozgalmaknak. Ez pedig nem áll. Régebben sem kormány, sem társadalom nem bírt elég érzékkel nemzeti fenntartása iránt; nem látták az örömet, melybe az országot s nemzetet nemzeti tekintetben viszik. Ez természetesen tetszett a nemzetiségeknek.

Ámde a tizenkettedik óra előtt felébredt a nemzet. Minden irányban önértékes kormány állott a nemzet élére; a társadalom felriadt százados álmából s a kormánynyal közösen, egyetértve akarja megmenteni azt, a mi még megmenthető, sőt mi több, erre az államra hovatovább mindinkább a magyar államiság bélyegét reányomni. Ez nem magyarosítás. Mert ha Magyarország ezt akarná, akkor is akadálytalanul tehetné épen abban az értelemben és irányban is, mint Meltzl képviselő úr mondá. — Lehet, hogy némi reakciót idézne ez elő befelé, ámdé a magyar állam ma már eléggé konszolidált s elég hatalmas arra nézve, hogy ily belső mozgalmat csirájában is elfojtsa. Csakhogy ilyesminek még árnyéka sem környékezi Magyarországot.

A nemzetiségek és közöttük a szászok első helyen, mert hisz lapjaik nyíltan bevallották: „ha nem is államellenesek, de határozottan nemzetellenesek.” Önálló pártot tartanak fenn külön pártlapokkal. A míg pedig egy nemzetiség Magyarországon külön pártot képez, addig azt állambarátnak mon-

dani nem lehet. — Meltzl úr tagadja, hogy a szász nép nem ismeri el a magyar nyelvet, mint államnyelvet. A szász néppárt közlönyei az ellenkezőt hirdették még legutóbb is, anélkül, hogy a párt által desavouáltattak volna. Egyáltalában sok az ellenmondás azon szép fellépés s a szász lapok iránya, meg hangja között.

De legyen bármiképp is, — ma nem akarunk a részletekbe bocsátkozni, lesz még alkalmunk rá, — felette örvidenénk, ha Meltzl úr felszólalásának megvolna az az eredménye, a melyet ő akar: a megegyezés. A magyar nemzeten mulni nem fog. Tisza Kálmán miniszterelnök meg is felelt erre már f. hó 19-én a parlamentben. A miniszterelnök úr válasza a legnagyobb elégtétel lapunknak eddigi közdelmével szemben, mert a legilletékesebb helyről halljuk kinyilatkoztatni ugyanazt, a mit mi már negyedik éve szüntelen hangoztattunk. — Az olvasó hasonlítsa össze e felelet egyes pontjait és lényegét azon cikkek szellemével és irányával, melyeket mi eddig a szász kérdésben írtunk.

Mindenekelőtt a miniszterelnök úr örömet fejezte ki a fölött, hogy Meltzl úr, a mint beszédéből kivehető volt, a magyar állam hívének vallja magát. Hanem megjegyzi azt is, hogy az nem felel meg a magyar parlamentarismusk, hogy a szászok külön szász pártot alakítottak.

A miniszterelnök hangsúlyozza továbbá abbéli meggyőződését, hogy Erdélyben a magyar és a szász elemnek együtt kell tartania, hogy erős phalanxot képezzenek. — Biztosítja a szász népet a felől, hogy ha a magyar államhoz való ragaszkodásukat bizonyítják, a mihez sok nem kell, a kormány nem fog gondolni arra, hogy melyik párthoz csatlakoznak; és csatlakozzanak bár az ellenzékhez is, ha a feltételeket betartják, a kormány a maga hatáskörében a mit csak megtehet a szászokért, meg is fogja tenni, erről biztosítja őket. De a szász lapoknak be kell szüntetniük áskálódásaikat s meg kell szüntetniük azon forrásoknak is, melyekből most a külföldi közvélemény számára vádaskodó cikkeket merítenek a magyar állam ellen.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az aranycsinálásról.

(Folytatás.)

Frigyes ezt megtudva, diplomáciai uton Böttger kiadását kérte, egyúttal egy tiszt vezetése alatt nagyobb katonacsapatot küldött Wittenbergába.

Wittenberga parancsnoka, azt gondolva, hogy az aranygyártó művész jó volna ám az ő fejedelmének is, jelentést tett a helytartónak, Fürstenberg Egon hercegnek, miután a választófejedelem II. Frigyes Ágost, egyúttal lengyel király, Varsóban tartózkodott (1701-ben vagyunk). A helytartó elég fontosnak tartotta a dolgot s rögtön futárt indított Varsóba jelentéssel; egyúttal azonban Wittenberga védelmére egypár ezred katonaságot küldött, nehogy a porosz király, ki tényleg csapatokat mozgósított e város ellen, az értékes foglyot ellopja.

A Varsóból időközben visszaérkezett futár azon rendeletet hozta, hogy Böttger titokban biztos kíséret mellett Drezdába vitessék; egyúttal elrendeltetett Drezda erődtívényeiinek kijavítása s az őrségnek megerősítése is.

Böttger Drezdában, hol bár szoros őrizet alatt, de fejedelmi módon helyeztetett el, mesterségének oly fényes próbáit adta, hogy Fürstenberg 1071. december havában személyesen utazik Varsóba, hogy a kir-

álynak átadja a Böttger csinálta aranyat s egyúttal a bölcsek kövének egy darabkáját is, hogy a király sze mélyesen eszközölt kísérlet által is meggyőződhesék a dolog reális voltáról. A kísérletet december 26-án Varsóban meg is csinálják, de nem sikerül. E tény nem ingatta meg a Böttger mesterségéhez, de igenis jóakarathoz való bizodalmat.

Nagyobb biztonság kedvéért a Königssteinra — Szászország leghízbiztosabb erősségébe, zárták, de itt ő nem akart dolgozni. Visszavitték tehát Drezdába, de az aranycsinálás sehogy sem akart menni. 1704 ig Böttger a királynak 40.000 tallérját költötte el aranycsinálásra; ekkor Böttger és a király formális szerződést kötnek egymással, mely annyiszor lett megváltoztatva és esküvel megerősítve, hogy a szász levéltár mai napig 150 e tárgyra vonatkozó, a király és Böttger közt váltott eskü-okmányt őriz. Az aranycsinálás azonban csak nem ment, de Böttger is kezdte érezni, hogy a hiszékenységek napjai lejárnak.

Megszökött; de utólérik s visszahozzák s ezen-
től szoros őrizet alatt tartják a drezdai Jungfern-
Bastei-ban, hol egy teljes laboratoriumot rendeztek
be neki. Miután határidőt szabtak ki neki, a meddig
az aranyat fejvesztés terhe alatt el kell készítenie, —
kinjában egy más felfedezést tett; ugyanis az eddig
csak Chinában ismeretes porcellán-gyártást fedezte
fel, mely művelethez a porcellán-gyártás s a szászországra a

leggazdagabb aranybányánál. Böttger, ki a porcellán-
gyártásnak lett így felfedezője, mint a meissenai gyár
igazgatója végezte be folytonos és szoros felügyelet
által elkésztett életét, — az iparnak azonban többet
használt ezen egy alchemista, mint a többi mind
együttvéve.

A sok szándékos csaló közül nem egynek törté-
nete igen nevezetes és érdekes. Helyi vonatkozásánál
fogva akarok még egyet megemlíteni, mivel saját állí-
tása szerint erdélyi ember, s ha ez igaz, úgy valószí-
nűleg szász volt. Daniel von Siebenbürgen, így nevezte
magát s mesterségét briliáns sikerrel gyakorolta 1550
körül Florenzben I. Cosmos (Medici) fejedelem udvarán.

Ő egy igen hatásos gyógyszert készített, melyet
Usufur-nak nevezett s melyhez az anyagot a gyógy-
szertárban vette, az elkészített gyógyszert ismét a
gyógyszerészeknek adta el elárusítás végett. Hire járt,
hogy az aranykészítéshez is ért s a fejedelemnek 20.000
aranyért közölte titkát; ez megkísérelte s az eredmény
csakugyan nagyon jó volt, de az aranykészítéshez az
usufur is kellett, melyet különben aránylag olcsón le-
hetett a gyógyszertárból megszerezni.

Mikor Daniel derék hazánkba megkapta 20.000
aranyát, visszautazott hazájába, s ekkor kitűnt, hogy
az usufur maga tartalmaz aranyat és távozása után
ily usufur nem kapható többé s a receptje szerint ké-
szült usufurral nem lehet aranyat csinálni!

Egy téves adat helyreigazítása.

Rendszerint jól informált lapársunkkal a »Kolosvár«-ral a minap egy kis emberi dolog történt meg; tévesen azt írta ugyanis, hogy a brassói állami főreáliskola építésére 105,000 frt vétetett fel az ez évi költségvetésbe.

Nem tartottuk e hibát annyira fontosnak, hogy helyreigazítsuk s mondhatjuk, némiképp meg voltunk lepetve, midőn a »Kolosvár« január 17-iki számában egy félhasábos cikket találunk az általunk is használt cím alatt, melyben beismeri, hogy tévedett; de tovább olvasva a közleményt, kaczagás fogott el, hogy első csekély tévedését mily óriási másodikkal helyettesíti. Ugyanis — nem tudjuk, honnan merített információ alapján — azt sűti ki, hogy e 105 ezer forint csak a telek megvásárlására irányoztatik elő!

A legjobb forrásból merített információ alapján közöljük, hogy a 105,000 frt sem az építkezésre, sem a telekvásárlásra, hanem mindkét célra van előirányozva, miről tisztelt lapársunk könnyen meggyőződhetik maga is, ha a lapok útján közzétett 1888-iki állam költségvetés előirányzatát, melyben a 105,000 frt e két célra van előirányozva, figyelmére méltatja. (Ez összegből azonban az 1888. évi költségvetést csak 55,000 frt, mint első részlet, terheli.)

Hogy a telek milyen, arról nem szólunk; ki a viszonyokat ismeri, tudja, hogy nemcsak iskolának lehető legjobban megfelelő hely, de azt is, hogy Brassó leendő legszebb utcájának kiváló központját képezi. A város azon helyet ajánlja fel e célra, melyet addig az építendő színház számára tartott fenn. Ingyen az igaz nem adta, de adta ugyanazon áron, mely áron egy közel szomszédos, kevésbé szép telket a Gewerbe-Vereinnak, a városatyák e bevezetett gyermekének adott el a minap, ugyanis 2 frt 50 krajczárjával négyszög méterenként.

Miután pedig a felajánlott terület 3000 és egy néhány száz méter, ára 8000 s néhány száz forint, nem pedig, mint lapársunk értesítője állítja, százezer és még egy pár ezer.

Ennyit helyreigazításul, s elvárjuk tisztelt lapársunk ismert igazságszeretétét, hogy tévesebbre fordított tévedését be fogja ismerni s helyre fogja igazítani, másrészt pedig az így jóakaró tudósítótól jövőre önmagát — saját reputációja érdekében — megkímélni.

Lapársunkat felültette valaki e kacsával, de e kacsá csupán egy láncszem hamisságok és rágalmak egész sorozatában, melyekkel bizonyos partikulálisták lapok és röpiratok útján a közvéleményt felre akarják vezetni. Foglalkoztunk velök múlt számunkban is, foglalkozunk velök ma és jövőben is. A ki egy ügyért harcra, melynek igazságáról meg van győződve, az érvekkel s tényekkel bizonyít; a ki céljainak elérésére rágalmakat s valótlanosságokat hoz föl, az igen alapos kétélyeket támaszt az iránt, ügye igaz voltáról meg van-e győződve; eljárása pedig semmi körülmények között sem egyeztethető meg a tisztesség fogalmával.

Belföld.

Brassó, jan. 20. (Országgyűlés.) A képviselőház folytatta 18-án a költségvetési általános vitát. — Első szónok Györfly Gyula volt, ki éles replikával felelt Meltzl beszédére, melyet némely részeiben a magyar alamság tagadásának mondott.

Asbóth János tartalmas pénzügyi és közgazdasági fejtegetéseivel, melyek közben nem egy igazságot

Miután ennyi csodálatos dolgot mondtunk el az alchemistákról, nem lesz érdektelen elmondani, családaitak egynehány esetben miként eszközölték.

A leggyakoribb eset volt az, hogy a tégely, melyben a nem nemes fémek olvasztották, kettős fedéllel bírt s alsó részében arany volt; vagy üres volt a kavaró eszköz s ennek ürje volt arannyal megtöltve; végre a fedőjében volt sok esetben arannyal töltött üreg, mely egyszerűen viasszal volt elzárva, mi a hevítéskor megolvadt s az arany beleesett a fémbe. Mindezen esetekben természetesen a nem nemes fém csupán aranytartalmu lett s nem tiszta arannyá.

Egy híres alchemista, Turneyser, 1586-ban Rómában egy vasszög felét arannyá alakította át az által, hogy a bőlcsök kövének oldatába mártotta a pápa és több cardinalis szemeláltára. A szög a Mediciek florenczi gyűjteményében maig is látható s a ki megnézi, megtalálja a csoda magyarázatát is. A szög fele csakugyan arany, de ez hozzá van forrasztva egy fél vasszöghez. Az arany egyszerűen be volt festve vasszínre s a festék az oldatban lemosódott és a csoda im készen volt.

(Vége következik.)

mondott oda az ellenzéknek s nem egy téves felfogást igazított helyre, a többség soraiban méltó helyeslésekre talált.

A szélsőbal padosoraiból, e párt szellemében és álláspontjáról Meszlényi, Lipthay Károly és Ilyés Bálint szóltak a költségvetés ellen.

Fenyvessy Ferencz elkapatott hangon és személyeskedve beszélt, gyanúsítva Tiszát, mintha szándékosan akarná a nemzettel meggyűlöltetni a közös ügyeket, melyeket a pénzügyi kibontakozás akadályaként állít oda diplomatikusan. Tisza Kálmán felelt röviden, de csattanósan Fenyvessynek.

Külpolitikai szemle.

Brassó, jan. 20.

A külpolitika csendes. A berlini sajtó hideg tartózkodással szól a czár rescriptumáról. Bevárándónak tartják, vajjon követik-e tettek a szavakat. Csupán a »Nat. Ztg.« emlékszik meg optimistieusan a rescriptumról és nagy horderejű békés nyilatkozatnak tekinti azt.

Néhány, erősebb nemzetiségű jeleggel bíró lengyel lap azt a tanácsot adja a lengyeleknek, hogy a helyzetet nyugodtan s hidegvérrel ítéljék meg, s mindennemű kalandosságtól távol maradjanak. E figyelmeztetés okát — mely a cikkben nincs megnevezve — abban a lebergi híresztelésben lehet keresni, mely szerint Varsóban ismeretlen kézről proklamatiókat osztottak szét. E kiáltványok lengyel és osztrák címerrel vannak ellátva, s arra szólítják föl a népet, hogy háboru esetén Oroszország ellen forduljanak.

A római szentszék és a román kormány között concordatum létesítése céljából tárgyalások indultak meg.

A szerb belügyminiszter táviratilag értesítette a praefectusokat, hogy a király válaszul a miniszter tanács újévi üdvözlétére. különös meglegedésének adott kifejezést a fölött, hogy a radicalis kormány megalakult. A király meg van győződve, hogy a kormány az ügyeket a trón és nemzet javára fogja vezetni. A király, hogy a kormány iránti meleg rokonszenvének kifejezést adja, a miniszterelnököt tábornokká nevezte ki.

A sophiai »Svoboda« Konstantinápolyból arról értesül, hogy az a banda, mely Burgasnál pücsöt kísért meg, több ízben megfordult a galaczi orosz club helyiségében. Ez összejöveteleken ott volt az orosz képviselő Zankovval együtt.

Román lapszemle.

— Nem lesznek elfeledve. Az üldözött Gazeta. A román társadalmi élet N-Szebenben. A Tribunának van egy eladó zsák buzája. Ki ad többet érte?... —

„Nu vor fi uită!” azaz: nem lesznek elfeledve azok a gör.-kel. lelkészek, a kik államsegélyt merészeltek a magyar kormánytól elfogadni, mielőtt erre a »Gazeta« előleges engedelmét ki nem eszközölték.

Igy mondja ezt a »Gaz.« valahányszor újabb, meg újabb s gélyek elfogadásáról olvas a hivatalos lapban, honnan átvesszi a papok neveit és a kitért összeget s aztán rájuk olvassa, hogy „nem lesznek elfeledve.” Kik azok, a kik nem fogják elfeledni? A »Gaz.« újdondásai. Ez rettenetes valami! Már most ha valakinek kedve kerekedne a »Gaz.« összes előfizetőinek névsorát közölni s aztán utána vetné: „nem lesztek elfeledve!” Kár volna a ráfordított idő. Ne varjuk izgató munkájában. »Eltemetett megint egy évet a »Gaz.« a román nép multjából, melyben kevés öröme, de számtalan és nagy szenvedései voltak.

Örvendett a natio, ha menekülhetett a hatalmon levők közegeinek zaklatásaitól; örvendett, ha átuszhatott ő és családja azon a nyomoron, melynek a balsors és kormány által ki volt téve; örvendett, ha megmenthette barmaít, kis földbirtokát a végrehajtott dobpergésétől, mert sulyosok, számtalanok az adók, melyek a szegény nép nyakát nyomják. Ez igaz, de azért az a szegény nép még is csak fizessen elő a »Gazeta«-ra, »Posta Romana«-ra, »Tribuna«-ra és minden féle...ánára. Szegényedik a szegény nép — mindig csak a romanu poporut kell érteni, — de azért szaporodnak a román irodalmi vállalatok és pénzintézetek...

Hogyan lehet ezt a kettőt összeegyeztetni? Ugy, hogy élni kell a román nyomdák tulajdonosainak s a betűszedőknek is, meg a hírlapcsinálókna és papírgyároknak is, nem csak a bielu poporunak. Ez utóbbi ne tegyen egyebet mint azt, hogy ismerje el, hogy ő szegényedik s ezért aztán fizessen elő az ánakra.

Üdözték a letűnt évben — ő naptár szerint kell venni az időt — üdözték a limbát és nemzetiséget a kormány közegei; na, még az iskolát, az egyházat, az öreg irástudókat és a gazetárokat? Kik üdözték? A román nemzet ellenségei: (dusmanii neamului românescu). Már hogyan ne üdözték volna, mikor szemünkkel láthatjuk, hogy a »Tribuna« megnőtt, a

»Gazeta« is külön nyomdát állíthatott Brassóban! Ez aztán csak kézzel foghatólag bebizonyítja, hogy üldözte őket a magyar kormány a mult esztendőben... Vajjon miknek tartja a »Gazeta« olvasóit az ilyen vezérezikkek írója? Több tisztelettel lehetne azoknak szellemi felfogásuk iránt s feltehetné róluk, hogy azoknak is vannak szemeik és látnak. Vagy ne lássanak, hanem csak higgyenek és előfizessenek...

Az új »Posta Romana«-ról, mely hetenként kétszer fog megjelenni, most még nem szólhatunk. A kiadó azt mondja, hogy szép számu előfizetőket kapott s kéri még nagyobb mérvben a támogatást. A szebeni »Telegr. Roman« elbucsztatván az ó-évet, ezeket is írja:

A Lajthán tul a nemzetiségek, épen mint nálunk, feszült viszonyban élnek. — „Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a mult évi országos képviselői választások egész meztelenségükben fölirták azt a gyászos szerepet, melyre mi a sz.-István birodalmában lakó románok jutottunk a passiv politika létrehozásával, a mi ellen néhai b. Saguna halhatatlan érsekünk küldött. Társadalmi életünk, nyomorúságairól, melybe főleg a mult évben jutottunk, részletesen nem szólunk.

Tudva van, hogy összes fenálló intézményeink megsemmisítésére dolgoztak és dolgoznak ma is, a nélkül, hogy helyükbe másokat állítani képesek lennének. Vannak emberek, kik Istentől nyert tehetségeiket mind annak szétrombolására fordítják, a mivel ma bírnak. Egyházunk rombolásáról most itt nem szólunk. Elég ha megemlíjük, hogy az Associatiunea a szebeni román polg. iskola és román nőegylet rombolásán dolgoztak és dolgoznak; megtámadták iskoláinkat, hitel- és gazdasági intézményeinket s betetőzésül szakadást idéztek elő közöttünk s bizonyos excommunicatiót, minőt csak a bibliai belpoklosoknál találunk.

És mindez három év alatt történt, mióta társadalmi életünkben itt új elemek merültek fel. Szomorúan zárjuk be az 1887-ik évet, de hiszszük, hogy miénk a jövő.” Ez a tribunistáknak szól.

A »Tribuna« ez évi első számában az általános helyzetről írván, háboru esetére ilyenforma szerepet jelöl a nationak:

„Olyanok vagyunk, mint a szegény ember, a ki nek is lenne egy eladni való zsák buzája. Ez nem talál az ő községében vevőt, ama nagy vásáron pedig senki sem venné számba az ő zsák buzáját. Nem marad tehát egyéb hátra mint az, hogy várjon, míg a jóakaró szomszédok közül valamelyik rakott szekérével megindul s ezt mondja ennek az egy zsák buza tulajdonosa: „Vedd fel az én zsákomat és vidd el s tedd a magadé mellé.” Ama szomszéd pedig, ha akad valahol ilyen, nem a mi óhajításunk után indul el, hanem akkor, midőn tudja, hogy portékájának ára lesz a vásáron. Mi ennek a képes beszédnek az értelme? Az, hogy a tribunisták, ha valamelyik jó szomszéd hazánkba való betörésre az időt kedvezőnek találndja és s kerül is ide betörni, akkor a tribunisták ahhoz csatlakoznának. Gyönyörű legények!..

Czenkalji.

A szász kérdés a képviselőházban.

— Meltzl Oszkár beszédének kivonata. —

Az erdélyi szászok elvesztették azt az államjogi állást, melyet Erdélyben birtak. De az, hogy a szászok államellenes törekvéseket táplálnának, e vád nem felel meg a valóságnak. De azért nem osztja szót a szászok aggodalmait sem.

A szászok magyarosítása akkor lenne keresztülvihető, ha a szászokat magyarok vennék körül s a magyarok főülműlnék a szászokat, legalább szaporodási viszonyokra, ha nem is a kulturára nézve. A szászokat megmagyarosítani és megsemmisíteni csak úgy lehetne, hogy megkísérlenék a szász iskolákat s iskolakönyveket magyarosítani s egyházi szervezeteiket szétrobbantani.

A szász parasztságot és polgárságot az iskola és az egyházi szervezet kapcsolja össze, s ha ezt megbontják, akkor a szászság megsemmisül. Ez magyarázza m. g. hogy a szászság mily nagy ragaszkodással viseltetik egyházi autonómiájá és iskoláinak szervezete iránt. Ez magyarázza meg, hogy a szászság a népiskolai törvénnyel szemben ellenzékelt képez.

Merőben aaptalanok azok a vádak, melyekkel a szászokat illetik, hogy a magyar nyelvet nem akarják elismerni hivatalos nyelvül. Ép észszel is lehet azt gondolni, hogy ne akarják a magyar nyelvet elsajátítani, mikor a nyilvános életben mindennap szükség van rá. A szász egyházi férfiak leg többjei elküldik fiaikat a gymnasium elvégzése után Sárospatakra és Debreczenbe(?) a magyar nyelv elsajátítására.

Másképp áll a dolog azonban a népiskoláknál, melyekben a magyar nyelv tanítása praktikus haszonnal nem is jár. A népiskolák az általános műveltség

alapfogalmainak megtanítására szorítkoznak s ha még egy nyelv tanítása is követeltetik, akkor az az általános műveltség rovására történik.

A szászok a népiskolai törvénnyel egyet nem értenek, de meghódnak neki a szent béke-ség kedvéért s azon loyaltásból, mely a szász nép ősi erénye.

De azt megkövetelhetik a kormánytól, hogy járjon el méltányossággal és kimélettel a szászokkal szemben.

A szász nép autonómiához, önkormányzathoz szokott nép. S a szász nép tudja, hogy küldetése az, hogy az ország távol eső részében a polgár elemet képviselje. Elismeri a szót, hogy vannak hibái és hiányai a szász népnek, de náluk mégis igen jelentékeny haladást észlelhetni.

E ház egyik tagja egy röpiratában azt írta, hogy a szászoknál nem talál mást, mint pangást. A képviselő bizonyosan általánosított egy-két tapasztalatot s ennek tulajdonítható a kedvezőtlen vélemény.

A szászoknak sok kedvezőtlen körülménynek kell küzdeni. A szászoknál hiányzik a közép és nagy birtokosság, gazdasági egyleteik magukra vannak utalva s mindazonáltal gazdasági viszonyaik kedvezőek.

A szászok megmaradása Erdélyben kiválólag magyar érdek; — mert Erdély megszűnik Magyarország védhátyája lenni, ha a szászok megszűnnek az lenni, a mi ma.

A szászok nem követelnek privilegiumot, nem kívánnak kivételes pártfogást, ők csak igazságot kívánnak. Hagyassanak meg nekik azok a feltételek, melyek a szászok kulturális fejlődéséhez szükségesek. Azt kívánják, hogy a kormány ott alkalmazott közegei legyenek tapintatos, mérsékelt, józan emberek.

Régen hozzáfogtak volna a szászok a községek tagosításához, az Ott szabályozásához, a vicinális vasutak kiépítéséhez s több más munkához, de évek óta meddő politikai vitatkozásokkal fecsérik az időt.

A szászok csak olyant követelnek, a mit a kormány minden habozás nélkül megadhat az állam érdekeinek legkisebb veszélyeztetése nélkül. A szászok keresik az érintkező pontokat a kormánnyal, hogy az egyetértés ki lenne vihető.

S ha ily őszinteséggel és loyaltással fordul a szászok a kormányhoz és ez még sem elégti ki jogos igényeiket, akkor a kormány magatartását egyszerűen nem érti a szót.

A szászok nem csatlakoznak a kormánypárthoz, de egyik ellenzéki párthoz sem csatlakozhatnak, mert egyik sem mutatott érdeklődést a szászok sorsa iránt.

„Nincs pénz!”

— Válasz Justusnak. —

I.

Némely embereknek különös jellemvonásuk, hogy nem tudnak tárgyilagossá lenni. Ilyenek közé soroljuk mi azt a t. Justus urat, a ki a sepsi-szentgyörgyi Mikó-kollégium érdekében vág fűt-fát, — minisztert, környezetét s az összes állami iskolákat.

Ezekből a vágásokból azonban senkinek sem jut ki annyi, mint a brassói állami főreáliskolának és a két szakiskolának. Mindhárom nagyon fájhat Justusnak, — mert röpiratának csaknem minden sora egy-egy oldalvágás ezek felé — néha kendőzetlen, néha csak a sorok között.

Justus ur aligha komolyan meggondolta, hogy mit ír. Erre enged következtetni, mindenekfelett az a borsasztó vád, „hogy az állami iskolákban nincs nemzeti nevelés.”

Ha általánosságban érti ezt Justus, megsértette vele az ország összes állami iskoláinak becsületét, mert elvette tőlük azt, mi nekik legdrágább, a hazafiságot. Mert az az iskola, mely nem nevel nemzeti irányban, — hazafiatlan. Ha ezt a vádat is a mi iskoláinkra értette Justus: kérjük, mi jogon s minő alapon állította ezt? Ha van alapja, oka, — hát nyilvánítsa ki vele. Nézzünk szemébe annak az állami iskolai igazgatónak s tanári karnak, mely éppen ezen legexponáltabb helyen nem neveli az ifjúságot nemzeti irányban.

Ha nincs alapja, — a mint tudtunkkal nincs is, mert állami iskoláink mindegyikében éppen a nemzeti nevelésre fektetetik a főszó — akkor egyszerű rágalom látszatát viseli ez állítás magán, — melyet egész határozottan viszautasítani első sorban a mi kötelességünk.

„A közszellem az állami iskolákban nem elég ha tározott.”

Nagy hangzású phrázis. Mi az a közszellem? Miben akarja Justus ur ezt nyilvánulni látni? — Tudtunkkal éppen az állami iskolákban nyilvánul leginkább a közszellem, mert ha annak ellenkezője történik, úgy következnek oly retorziók, mint a múlt évi székesfehérvári eset volt. De éppen itt is nyilvánulhat leginkább a közszellem, mert az állami iskolák tantervi nem be-

folyásoltathatnak sem felekezeti, sem nemzetiségi részről, minthogy ez irányban teljesen függetlenek.

„Az állami iskolák legnagyobb része tanít és nem nevel.”

Hát mit csinálnak ezek a szerenesetlen állami iskolák? Honnan van az, hogy csak a községi s felekezeti iskolák nevelnek s az államiak nem? Azért-e, hogy az állam csak kvalifikált embereket alkalmaz, míg a felekezeteknél törvényes kvalifikáció nélküli erők is vannak alkalmazásban? Justus ur nagyon jár-tás lehet az állami iskolákban, hogy ezekkel a dolgokkal oly biztonsággal áll elő! Másrésztől ellenben nem valami hizelgő a közoktatási miniszternek, a felügyeletet gyakorló közegeire, hogy Justus ur azt a véle-ményt nyilvánítja felőlük, hogy tőlük akár hottentot-tákat is csinálhatnak az állami iskolák.

Majdnem valamennyi államgymnáziumnak közös betegsége, hogy tanárai csak prelegálnak, de nem tanítanak.

Ez csak „államgymnáziumok”-ra szól, — tehát minket nem érint. De feltűnő, hogy az előbb még tanítottak, csak nem nevelnek; — most már nem is tanítanak, csak a tanárok prelegálnak.

„Némelyik tanár hónapok elteltével sem szólítja fel tanítványát és ha klasszifikálja, találmára adja igen gyakran az érdemsorozatot.”

Ismét egy általános vád, a mely nekünk is szólhat, meg nem is. Azonban akár szóljon nekünk, akár nem, annyi bizonyos, hogy vádolni bizonyítékok nélkül minden, csak nem férfias. Ha tud ily tanárokat vagy plane intézeteket Justus ur, a férfiaság azt parancsolta volna, hogy ki azokkal. Így senki sem védekezhetik, mert szól mindnyájának is és egynek sem. Ha a mi iskoláink valamelyikének, vagy valamely tanárának szól, hát mondja meg nyíltan, férfiasan, hogy a bajon esetleg segíteni lehessen, — hogy az állam ne hozzon hibávaló áldozatokat. Viszont, ha csak szóbeszéd, pletyka után indult meg Justus, — bizony okosabb dolgot cselekedett vala, ha nem említ fel olyant, mit bebizonyítani nem tud.

Azonban eltekintve ettől is, nem gondolta-e meg Justus ur, hogy ez — legalább a nagy többségnél — merőben lehetetlen. A vidéki középiskolák népessége rendszerint csekély. Az I. s II. osztályok kivételével maximum 25 tanuló sem esik talán egy osztályra. Már pedig mit csináljon az a szegény tanár hónapokon át, ha nem szólítja fel a növendékeket? Csak nem tetelezi fel róla Justus ur, hogy annyira megelégedezék arról, a mivel saját egészségének tartozik, hogy egy héten 20—24 órán át folyton csak ő beszéljen, — t. i. előadjon? — Azután meg, ha csakugyan így lenne, legfeljebb öt hónap múlva feldolgozta volna az egész évre előírt anyagot s a főigazgató, vagy esetleges miniszteri kiküldött látogatása alkalmával meggyőződhetnék arról, hogy az anyag fel van dolgozva s a tanulók nem tudnak belőle semmit.

Ez volna természetes következménye Justus ur állításának.

Táviratok.

Budapest, jan. 20. (A „Brassó” eredeti távirata.) A képviselőház harmadik bíráló bizottsága ma esti ülésében igazolta Károlyi Gábor gróf székesfehérvári választását.

Berlin, jan. 20. (A „Brassó” eredeti távirata.) A császár és császárné ma délből fogadták a porosz országgyűlés mindkét házának elnökségeit. Ez alkalommal a császár a képviselőház elnöke előtt azon reményét fejezte ki, hogy a béke fentartatni fog.

Helyi és vidéki hírek

Kérelem. Lapunk t. vidéki előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, kérjük tiszteltet: szíveskedjenek előfizetési díjaikat mielőbb beküldeni.

Dr. Otrobán Nándor honvédezredorvost, közéletünk ezen régi, kipróbált s kiváló alakja áthelyeztetett Lugosra. E hir már mintegy két hete lappang városunkban, de addig nem adtunk hitelt neki, míg hivatalos alakjában nem jött. Fájdalommal emlékezünk meg erről a változásról, mert dr. Otrobán több harmincz éves ittlakása és működése óta egybeforrt e magyarsággal s csaknem minden intézményével. Még akkor szolgálta ő itt a magyar ügyet, mikor kevesen voltunk s nehéz volt itt magyar álláspontot elfoglalni. Nem egy magyar intézmény fűződik nevéhez. Elnöke ő az állami iskolák gondnokságának, alelnöke a kereskedelmi és iparegyesületnek és — mint nagyiparos — éppen a muli héten választatott az iparkamara póttagjává. Távozása bizonyára kellemetlenül fogja érinteni városunk lakosságának minden rétegét, mert ő tisztelve van magyarok, szászok és románok által egyaránt.

Uj honvédezredorvos. Dr. Otrobán helyébe — ki Lugosra helyeztetett át — Dr. Császár Ferencz honvédezredorvos nevezetett ki Lugosról. Az új ezredorvos ur, ki eddigi állomása közszereplésnek és társ-

teletnek örvendett, már megérkezett városunkba és elfoglalta állomását

A vérkeringésről fog felolvasni holnap d. u. a tanári kör felolvasásán Mchely Lajos tanár. A felolvasás pontban 5 órakor kezdődik. A t. közönség pontos megjelenésre kéri.

Hivatalsszolgák bálja. A Brassóban lévő hivatalsszolgák — mint minden évben — az idén is bált rendeznek. A bál f. hó 28-án lesz a vigadóban. Személyjegy 60 kr, családjegy 1 trt 60 kr.

Emke perselyek. Ujabban ismét 27 persely lett kiadva. A kumulatást tér szűke miatt csak jövőre hozzadjuk.

Névesere. Lapunk mult számának E. M. K. E. rovatában névesere történt, a mennyiben Irk Károlyné urnő helyett Irk Antalné állott, mit ezennel helyreigazítunk.

Jelmezes korcsolyaestély lesz f. hó 24-én, kedden este az aranyművesek kertjében. Csak jelmezesen lehet belépni a pályára. Külön rendezés nincs.

Halálozás. Egy gyönyörű, kedves 10 éves leányka halt meg rövid szenvedés után folyó hó 20-án. Steinhart Dora volt a neve az oly korán elhunyt kedves gyermeknek; — leánya a városunkban általános tiszteletnek örvendő Steinhart Zsigmond nevelőintézet-tulajdonosnak, kit, valamint családját ez eset egészen megrendített. A tiszteletre méltó család fájdalmában mi is részt veszünk s bizonyára fájdalmas részvétet kelt e csapás széles körökben. Legyen ez is némi vigasz a gyászoló család számára.

Rendőri hírek. A közönség saját tájékozása céljából ezennel figyelmeztetik, hogy a városi utcatakarító szerződése értelmében csak a belváros utcái és területeiről köteles a havat elhordatni; a külvárosokban ellenben csak az iskolák s hatóságokhoz vezető utak tisztántartására, valamint átjárók készítésére. (Hát a külvárosok lakossága nem fizeti-e a 25% községi pótdátot? — Szerk.) — Elveszett tegnapelőtt d. u. 2—3 óra között a piactól a Bolonyáig vezető uton egy jegyzékkönyv 70 trt tartalommal. A becsületes megtaláló kéri, azt a városkapitányságnál leadni.

Gyannus. Keresztényfalván f. hó 18-án Roth János földmives — ki ott Boltres nevű unokájánál lakott — a padlásról lezuhant s szörnyet halt. Minthogy gyannu merült fel az iránt, hogy Boltres szándékosan lökte le nagybátyját, — azonnal elfogták. A vizsgálat foly.

Udvári bál volt 8-án este Bécsben a Burgban. A bál — mint természetes — fényesen sikerült.

Öngyilkosság. Szenzációs öngyilkossági eset tartja izgatottságban Bécs városát. Ugyanis egy közel hetvenéves öreg ur: Fuchs József nyug. katonai intendáns emelt fegyvert maga ellen. — Végzetes tettét gyógyíthatatlan betegsége okozta.

Pártoljuk a magyar ipart! Nemes czélú mozgalom indult meg a magyar ifjúság körében. Mint fővárosi levelezőnk írja, egyesületet alakítanak, melynek czélja a hazai ipart pártolni s a külföldi verseny ellen teljes erővel védelmezni. A czél oly nagy fontosságú, hogy a társadalom minden osztályának sorakozni kellene e zászló alá, mert csak így várható súlyos viszonyokkal küzdő iparunk felvirágozása. Ez összműködés terjesztését czélozza Szalády Antal fővárosi pótkávégáro-nak a „Hungária” gyógykavé és a nemrég forgalomba hozott, de már is általánosan kedvelt „Szalády-pótkavé” feltalálója és készítőjének közelebb a magyar háziasszonyokhoz mint honleányokhoz kibocsátott körlevele is, a melyben felhívja figyelmüket a külföldről behurczolt számtalan iparcikkre, melyekkel az egész ország el van árasztva. Ezeket nyakra före tukmálják a közönségre, mely drága pénzen veszi a sokszor silány, rossz portékát, holott itthon készült jobb magyar árut ép oly árban, sőt olcsóbban kaphatna. Ha tudná a közönség, hogy az illető külföldi cikkek készítői mennyire nem barátjai, sőt ellenségei a magyarnak s csupán azért tolaodnak közénk, hogy pénzünkön meggazdagodhassanak, — bizony kétszer is meggondolná, hogy a külföldi gyáros zsebet tömje-e, vagy saját előnyére is, a magyar ipart pártfogolja. Hiszen élő példa a csehek elbizakodott hajszája a magyar áruk ellen s a poroszoknak ellenünk irányuló védvamos politikája, és mégis éppen ezek — hogy a sok körül egyiptart említsünk, például a cseh Manilla Velim s a porosz Franck-pótkavékat özönnel küldik a nyakunkra, hogy viszonzásul, mivel ők nem vesznek tőlünk, mi vegyük az ő áruikat. Ezekkel szemben nemcsak szükséges, de hazafias kötelessége minden magyarnak sorakozni, különösen pedig a magyar nőknak mint a háztartás vezetőinek oda hatni, hogy ezentul egy magyar nő se vegyen külföldi cikket, s most mikor a téli évszakkal beállott a kávéfogyasztás ideje, mikor azok is visszatérnek a tápláló italhoz, a kik egészségi szempontból nyáron át nem éltek kávéval, — ne használjanak a kávéfőzéshez külföldi Franck-féle vagy más egyéb pótlékokat, annál is inkább, mert itt van a teljesen kipróbált, kitűnő zamatu és a külföldinél minden tekintetben jobb magyar pótkavé, a „Szalády kávé”, mely nem is drágább a külföldinél. Hogy erről minden magyar háziasszony meggyőződhessek, Szalády bárnak küld ingyen és bérmentve minta-csomagot, a ki hozzá (Andrássy-út 86. sz. a.) ez iránt levélben vagy leve ezúton fordul.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Székely József.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - Biblioteca „Ștefan cel Mare”

Brassói általános takarékpénztár.

Árverési és egyidejűleg ajánlati tárgyalás iránti hirdetmény.

Hétfőn, 1888. évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor a brassói ipar-egyletnek nagy termében, nagy-utca 518/a ház sz. alatt, a következő, a brassói általános takarékpénztár által az ezelőtti Türk (György-féle ingatlanok birtokából megvett fekvőségek eladása végett még pedig:

1. külváros Bolonyában az övedző-ut mellett fekvő papírgyár iránt ahhoz tartozó vízjoggal és vízerővel, 28000 frtnyi kikiáltási árral,
2. az ép érintett papírgyár környékében létező, munkásoknak szánt 7 lakházak iránt, az eladási feltételekben betekinthező kikiáltási árakkal,
3. a papírgyár előtt fekvő 3 (részint összesített) szántóföldek iránt, 150 frtnyi, illetőleg 500 frtnyi kikiáltási árral,
4. az Alsó-Tömösön előforduló, vízjoggal és vízerővel bíró faköszörű iránt 5000 frtnyi kikiáltási árral és
5. az ép említett faköszörű közelében a Lámba völgyben lévő, vízjoggal és vízerővel bíró ványol iránt, 1000 frtnyi kikiáltási árral

a szóbeli árverés fog megtartatni, mely alkalommal egyidejűleg (lepecsételt) írott ajánlati levelek is átvételni fognak.

Ezen eladási tárgyalásra megjelenni, a venni szándékozók azzal meghivatnak, hogy kívánatuk szerint a vételárnak $\frac{2}{3}$ -ad azaz kétharmad része a megvett fekvőségre teendő zálogjogi biztosításra és évenkénti 6%-kal kamatoztatása mellett a vevő kezében meghagyatik, és hogy a többi eladási, illetve árverési és ajánlati tárgyalás iránti feltételek a brassói általános takarékpénztár üzleti helyiségében a délelőtti hivatalos órák alatt tetszés szerint betekinthezők.

Brassó, 1887. december 17.
(21) 3-3 Brassói általános takarékpénztár.

Önkéntes árverés!

A Száva Zakariás tulajdonát képező és a nagy-utca 521. h. sz. alatt lévő **belvárosi házas telek, szép nagy kerttel**

1888. évi január hó 25-én délelőtt 9 órakor a helyi kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó önkéntes árverésen eladatik.

Az árverési feltételek betekinthezők ügyvéd Adam Károly ur irodájában, főtér 91. h. sz. alatt.

(51) 1-2

Szám 2736.—1887. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mese község végrehajtónak mesei Mihaila Nikoai és Juon végrehajtót szüvevő elleni 116 frt. 50 kr. tők-köveles és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósg területén lévő Mese községben és határára fekvő, a mesei 115 számú telekjegyzőkönyvben az A + 119. 405. 840. 3411. 3665. 7162. 7299. 7889. 9467. 11447. 12064. hr. sz. és Mihaila Nikoai és neje Mihaila Maria szül. Langa tulajdonául bejegyzett ingatlanokra 233 forint kikiáltási árban: vala-

mint a mesei 94 számú tjkvben az A + 106. 107. 828 3470/2. 6823. 7452. 8333. 8951. 8970. 11053. 11778. hr. számú és Mihaila Juon és neje Mihaila Maria szül. Kristi tulajdonául bejegyzett ingatlanokra az 1881 évi LX. törvényezikk 156. §-s értelmében az árverést 228 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi február hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor Mese község házána megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is — eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. czikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű eismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1887. november 30.
A kir. járásbírósg telekkönyvi hatósága.

Végh Albert,
kir. járásbíró.

(43) 1-1

Wiesbadeni forrókúti sópastillák

gyártva

Wiesbaden város és a fürdőigazgatóság hivatalos ellenőrzése mellett.

A wiesbadeni forró-kúti só pastillák oly betegségnél a ka'maztatnak, melynek gyógyítására a wiesbadeni források használtatnak. Nevezetesen előnyösen hatnak a légző szervek hurutjainál, a mennyiben csökkentik a köhögési ingert s a nyálkaoldást könnyítik. Hosszabb használatnál nagyobb mennyiségű gyomorsav elvadását idézik elő s ennek következtében elősegítik az emésztést.

Ára egy doboznak 60 kr.

Továbbá szintén hatósági ellenőrzés mellett: Wiesbaden-forrókúti szappan, drbonként 50 kr; Wiesbaden-forró-kúti nyers só fürdőknek: klgr. 1 frt 50 kr; wiesbaden forró kúti forráss-sók. bevenni valók; egy pohár 1 frt 20 kr.

**Szétküldés a
Wiesbadeni kut-iroda által
Wiesbadenben.**

Egyedül főraktár Ausztria-Magyarország számára: Brady K. gyógyszerésznél Kremsie-ben (Morvaország.) — Valódi minőségben kapható Brassóban: Kellemen Ferenczgyógytárában a »Fehér templom« hoz, és Jeckeliu, Nándor: gyógytárában a »Remény« hez.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izlése s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.**,
fényképész.

(1) 56—*

==== Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen. =====

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja, a

KÉPES CSALÁDI LAPOK

az 1888-ik év január hó 1-én

(23) 6-6

a tizedik évfolyamának

második negyedébe lép. A „Képes Családi Lapok“ mint társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap, eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai a legjelesebb magyar írók tollából erednek, s a külföldi irodalomból csak a szinaranyat mutatják be az olvasó-közönségnek. A gondos, élénk szerkesztés, az izlése s diszes kiállítás, az eszme- és érzelmenemesítő tartalom, a jó ízlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek: szellemi kincsese avatják minden számát.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára:

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapesten, V. ker., nagy-korona-utca 20. sz.

AZ „ALBINA“

(18-a) 3—

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

elvállal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3 $\frac{1}{2}$ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelemadót.

Vásárol és elad „Albina“ zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papirt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással, — azok természete szerint 6 $\frac{1}{2}$ és 8 % kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6 $\frac{1}{2}$ % mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6 $\frac{1}{2}$ —8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi árfolyam szerint.

Elvállal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlása s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina“ tulajdonát képező külön vasuti vágány nyal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olesó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt ugy a brassói fiókontézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfiai.

Pénztári órák:

naponként délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig.

A fiókontézet helyisége:

Brassó, főtér 90. sz. a., az I. emeleten.

(37) 2-6

Dr. MYSZ EDE,

műtő fogorvos Brassóban,

új év óta lakásában rendel:

Lópiacz 29. szám alatt, közvetlen a főpiacz mellett.

Műfogakat és teljes fogsorokat készít, jótállva azoknak teljes hasznavehetősége- és természetszerű kinézéséért;

Fogtöméseket arany-, czin-arany-, higanyzat- és cementből, mind csak a legszolidabb, kipróbált anyagból;

Fogat huz kéjgázbódulatban, szükség esetében chloroform-bódulatban is, kívánatra a fájdalmat cocainnal csillapítja.

Igen mérsékelt, határozott ár!

Rendelő órák: délelőtt 10 től 1-ig, délután 3-tól 4-ig.